

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 01 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2023/2024

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
TEST A

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU!

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh**.

Na vypracovanie testu máte **60 minút**.

Najprv na nalepený štítok odpoved'ového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, ktorú teraz navštevujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpoved'ový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

Text pravopisného cvičenia prepíšte rukou. Píšte čitateľne!

Na vynechané miesta doplňte chýbajúce písmená. Rozlišujte veľké a malé písmená, mäkčene, dĺžne a bodky. Číslovky vypíšte slovom.

Pri práci používajte iba modré pero.

Nepoužívajte zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

Prajeme vám veľa úspechov.

Ukážka 1

Zakloňte hlavu postihnutému, zapchajte mu nos, zhlboka sa nadýchnite a vydýchnite vzduch do jeho úst, kým neuvidíte nadvihnutie jeho hrudníka. Oddiaľte hlavu, nechajte postihnutého vydýchnuť a potom postup opakujte s frekvenciou 12 dychov za minútu.

1. Urč **jazykový štýl**, ktorý je použitý v ukážke 1.

- a) náučný
- b) umelecký
- c) administratívny
- d) rečnícky

2. Vyber možnosť, ktorá pomenúva **druh** nasledujúcej **vety**.

Musíme zakázať používanie mobilných telefónov a notebookov počas vyučovania.

- a) jednoduchá veta holá
- b) jednoduchá veta rozvitá
- c) súvetie prirad'ovacie
- d) súvetie podrad'ovacie

3. Vyber **možnosť**, v ktorej **druh a poradie vetných členov** zodpovedá nasledujúcej vete.

Večer babička rozprávala deťom zaujímavé príbehy z mladosti.

- a) príslovkové určenie, podmet, prísudok, predmet, zhodný prívlastok, predmet, predmet
- b) príslovkové určenie, podmet, prísudok, predmet, zhodný prívlastok, predmet, príslovkové určenie
- c) príslovkové určenie, podmet, prísudok, predmet, zhodný prívlastok, predmet, nezhodný prívlastok
- d) predmet, podmet, prísudok, predmet, zhodný prívlastok, predmet, príslovkové určenie

4. Vyber možnosť **so správnou interpunkciou**.

- a) Na otázku ti odpovie či otec či matka.
- b) Buď pôjdeme do kina alebo ťa pozývam do reštaurácie.
- c) Slnko krásne svieti ale stále je chladno.
- d) Alenka, najkrajšia spolužiačka, a Evka sedia spolu v jednej lavici.

5. Vyber možnosť **so správnym pravopisom veľkých písmen**.

- a) ulica Janka Kráľa
- b) Nové Mesto Nad Váhom
- c) Vianočné sviatky
- d) Námestie mieru

6. Ako sa nazýva **jav**, v ktorom sa výslovnosť jednej hlásky prispôsobuje nasledujúcej hláske?

7. Vytvor **nominatív plurálu** od slovného spojenia ***st'ahovavý vták***.

Ukážka 2

Zdravie skryté v ústach

Podľa niektorých štúdií si viac ako 80 % ľudí čistí zuby nesprávne. Pritom práve starostlivá zubná hygiena má vplyv nielen na zdravie a vzhľad chrupu, ale dokonca i na stav zvyšku organizmu.

Dokonalý chrup sa v súčasnej dobe vníma ako symbol úspechu. Spája sa nielen so zdravím, ale najmä s krásou, mocou a peniazmi. Zuby ako perličky má každá modelka, filmová hviezda. Človek vníma žltkasté zuby ako niečo – nezáujem o vlastné zdravie, zlyhanie a ľahostajnosť k sebe samému.

Dôvodom, prečo si treba čistiť zuby, je, samozrejme, strava. Na rozdiel od zvierat, ktoré žiadnu kefku nepotrebujú, konzumujeme tepelne, chuťovo a inak upravenú stravu, čo zvyšuje jej lepivosť a prilnutie zvyškov na zuby a tiež riziko poškodenia chrupu. Pri neodstránení zvyškov jedla zo zubov dochádza k rýchlejšej tvorbe zubného povlaku a v dôsledku stálej prítomnosti baktérií postupne vznikajú látky, ktoré umožňujú vznik kazu a zápal ďasien. Keď sa stav nezlepší, končí sa postupným uvoľňovaním až stratou zubov.

(Zdroj: Pavlovová, M.: Zdravie skryté v ústach. Moja psychológia, časopis 11/2010, ročník II, MF media s. r. o Bratislava, ISSN 1337 – 8899. str. 81 – 82, upravené)

8. Ktorý **slohový postup** je použitý v poslednom odseku ukážky 2?

- a) rozprávací
- b) výkladový
- c) informačný
- d) opisný

9. Podčiarknutú vetu určte podľa **obsahu/zámeru hovoriaceho**.

10. Ktoré tvrdenie **vyplýva** z ukážky 2?

- a) Viac ako polovica ľudí si čistí zuby nesprávne.
- b) Zubná hygiena vplýva len na zdravie a vzhľad chrupu.
- c) Človek so zanedbanými zubmi zlyháva a je ľahostajný k ostatným.
- d) Modelky vnímajú žltkasté zuby ako niečo očarujúce.

11. Ktoré tvrdenie **nie je** pravdivé?

- a) Uvoľňovanie a stratu zubov zapríčiňujú kazy a zápaly ďasien.
- b) Dokonalý chrup sa v súčasnosti vníma ako symbol úspechu.
- c) Vplyv na vznik kazu a zápal ďasien majú aj baktérie.
- d) Zvyšky jedla v ústach priamo ohrozujú celkové zdravie človeka.

12. Vypíšte z ukážky 2 **synonymum** pre výraz **zdravé, krásne zuby**.

13. Určte **gramatické kategórie a vzor** podčiarknutého slova a zarad'te ho **k slovnému druhu**:

...stálej prítomnosti baktérií...

14. Vypíšte z ukážky 2 jedno **pomnožné podstatné meno** a určte jeho **vzor**.

15. Ktoré **slovo** je potrebné **doplniť** na zakryté miesto v ukážke 2?

- a) pozitívne
- b) negatívne
- c) kladné
- d) štandardné

16. V ktorej možnosti sa nachádza **slovo s pravopisnou chybou**?

- a) Vodný vír je veľmi nebezpečný.
- b) Títo pretekári už štyrikrát vyhrali.
- c) Ani mi sme sa nedozvedeli, čo treba urobiť.
- d) Dnes cestuje vlakom k svojim rodičom.

17. **Autorom diela Marína je:**

- a) Andrej Sládkovič
- b) Samo Chalupka
- c) Janko Kráľ
- d) Ján Kalinčiak

18. Nájdite vo vete **prídavné meno**, určte jeho **druh** a **vystupňujte** ho.

V obchode majú opäť veľký výber tovaru.

19. Ktorá možnosť **vystihuje** význam frazeologickej jednotky: *Íst' s bubnom na zajace*?

- a) nehodnotiť veci presne, posudzovať všetko náhodne
- b) predčasne prezrádzať svoje úmysly a tajné zámery
- c) nevedieť sa správne rozhodnúť v danom momente
- d) využiť neprehľadnú situáciu na svoj zisk

20. **Rozprávka je:**

- a) dramatický text členený na monológy a dialógy, na dejstvá a výstupy. Často sa končí nevšedným až prekvapivým záverom. Spracúva vedecké poznatky alebo udalosti z histórie.
- b) krátky epický útvar, ktorý zobrazuje jednu udalosť zo života človeka. Vystupuje v nej málo postáv, ktoré sa v priebehu deja nevyvíjajú a sú už sformované.
- c) je epický útvar, ktorý vysvetľuje, ako vznikol svet, človek a rôzne prírodné javy. Často rozpráva príbeh vo veršoch a postavy vyjadrujú svoje pocity, nálady a myšlienky.
- d) kratší epický útvar. Má jednoduchý dej a často v nej vystupujú neskutočné postavy a ľudia s nadľudskými vlastnosťami. V závere víťazí dobro nad zlom.

21. V ktorej z možností je **personifikácia**?

- a) Slnko opäť útočí.
- b) Na tvári má slzu šťastia.
- c) Horí od hanby.
- d) Je to chlap ako hora.

22. Vypíšte z vety **nezhodný prívlastok**.

Stavebná firma opäť opravuje starú strechu radnice.

23. V ktorej z viet sa nachádza **dokonavé sloveso**?

- a) Spolužiak riskantne preskočil hlbokú jamu vedľa cesty.
- b) Ustarostená mama kričí na neposlušné deti.
- c) Sestra sa už týždeň učí na maturitné skúšky.
- d) Pre obrovské bolesti zaspával ťažko.

24. **Báseň:**

- a) je literárny žáner/útvár lyriky.
- b) je literárny žáner/útvár epiky.
- c) je literárny žáner/útvár drámy.
- d) nie je literárny žáner/útvár.

Ukážka 3

Daniel Hevier Poslíček

*Chválím si všedné dni sveta,
chválím si drobné dary zeme:
mušku, čo vôkol lampy lieta,
motýľa, ktorý v larve drieme,
ametyst sýtych detských zreníc
a rúčku mäkkú ako šiška,
lod' prepelíc na vlnách pšeníc....*

*....je veľmi bohatá,
zlatý list hodí do blata:
má aj svojho poslíčka
maličkého oslíčka.
Rozhodí stromom pozlátko,
za vrátka schová kozliatko,
jarabice v jarabinách,
kvetom útle hlávky stína.....*

25. Ktoré dva **umelecké prostriedky** nie sú v ukážke 3?

- a) epiteton, metafora
- b) metafora, prirovnanie
- c) personifikácia, epiteton
- d) prirovnanie, personifikácia

26. Čo **ospevuje** Daniel Hevier vo svojej básni Poslíček?

- a) lásku
- b) jar
- c) princeznú
- d) jeseň

Ukážka 4

*A národ oboril sa na národ
s úmyslom vraždy, s besom skaziteľa.
Kres spráskal pušiek, zahrmeli delá:
zem stoní, piští vzduch, rvú vlny vód,....*

27. Napíšte **názov diela a autora** ukážky 4.

28. Na akú **udalosť** autor ukážky 4 reaguje?

29. Do ktorej skupiny zaradujeme **príznakové spisovné slová**: *vzkypieť, lkať, junák, čaša, žertva*?

- a) hovorové slová
- b) nárečové slová
- c) odborné slová
- d) knižné slová

30. **Rozdeľte** správne na slabiky slovo *spolupracovať*.

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 01 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2023/2024

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST B

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU!

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh**.

Na vypracovanie testu máte **60 minút**.

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, ktorú teraz navštevujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárk, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

Text pravopisného cvičenia prepíšte rukou. Píšte čitateľne!

Na vynechané miesta doplňte chýbajúce písmená. Rozlišujte veľké a malé písmená, mäkkene, dĺžne a bodky. Číslovky vypíšte slovom.

Pri práci používajte iba modré pero.

Nepoužívajte zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

Prajeme vám veľa úspechov.

Ukážka 1

Samo Chalupka – Kráľohol'ská (úryvok)

Na Kráľovej holi
jasná vatra svieti,
okolo tej vatre
dvanásť hôrných detí.

v opasku širokom
pekných pár pištolí,
také deti rastú
na Kráľovej holi.

Hoj, švárna to junač,
ako jeden, všetci:
valaška im v pästi,
karabín na pleci,

Nad Kráľovou hoľou
čierne mraky stali,
ten náš národ
v ťažkom nám je žiali.

1. Uved'te, čo **symbolizuje** Kráľova hoľa v ukážke 1.
2. Zaraďte autora ukážky 1 do príslušného **literárneho obdobia**.
3. Pomenujte podčiarknutý **básnický prostriedok**.
4. Uved'te, aký **veršový systém** je použitý v danej ukážke.
5. Uved'te, ktorý **literárny žáner** nepatrí do lyriky:
A) sonet B) óda C) žalospev D) román
6. Pre ktorý **jazykový štýl** je najmenej charakteristický informačný slohový postup?
A) publicistický B) hovorový C) rečnícky D) umelecký

Ukážka 2

Doris Lundová – Erik (úryvok)

Rozlúčili sme sa. Lekári zašli za roh. O chvíľu sa zjavil Erik a mieril k výťahom. V jednej ruke si niesol svoj malý televízor, v druhej vak. Zúrivo na mňa zagánil. **Mlčky sme zišli na prízemie**, no len čo sme boli na ulici, vybuchol: „Joj, neviem, čo by som urobil! To ty si ich prehovorila! Inak by ma neboli pustili!“

„Nikoho som neprehovárala, Erik. Oni prehovárali mňa. Povedala som iba toľko, že by som ťa chcela mať doma, ale s ich súhlasom. A že rozhodnúť musia oni.“

Svižne kráčaľ niekoľko krokov pred mnou, pohadzujúc televízorom a vakom, akoby to boli golfové palice.

7. Uved'te vhodné **synonymum** k podčiarknutému slovu v ukážke 2.
8. Uved'te, aký **slohový postup** je použitý v ukážke 2:
A) opisný B) informačný C) rozprávací D) výkladový
9. V ktorej možnosti sú uvedené štýly, pre ktoré **nie sú** typické **frazeologizmy**?
A) publicistický a umelecký
B) administratívny a náučný
C) rečnícky a hovorový
D) hovorový a publicistický

10. Pomenujte/vypíšte slovom **všetky vetné členy** v hrubo zvýraznenej vete.
11. Uveďte, aký druh viet **podľa obsahu/zámeru hovoriaceho** je najviac zastúpený v prvom odseku ukážky 2.
12. Uveďte **antonimum** slova **svižne**.
13. Určte **typ rozprávania** v ukážke 2.
14. Z prvého odseku ukážky 2 **vypíšte** všetky **príslovky**.

Ukážka 3

Rastliny vo vode a na brehu poskytujú vodným a brehovým živočíchom vodného ekosystému kyslík, potravu, úkryt. Vodný ekosystém je životným prostredím množstva organizmov. Sú vo vzájomných potravinových vzťahoch a závisia od neživých prírodnín.

Vodné a brehové rastliny sú potravou pre bylinožravé živočíchy, ktorými sa živia všežravé a mäsožravé živočíchy žijúce vo vode a v jej okolí. Biologickú rovnováhu vo vode a na brehu udržiavajú vzájomné vzťahy organizmov. Rozličné podmienky vodného a brehového životného prostredia spôsobujú rozmanitosť druhov.

Zmeny v neživých prírodninách majú vplyv na zmeny v živých prírodninách. Zmeny v neživých prírodninách vo vodnom ekosystéme menia zloženie spoločenstiev organizmov. Napríklad v znečistenej vode nemôže žiť rak riečny. Výskyt jednotlivých druhov rýb sa mení v závislosti od množstva kyslíka vo vode, rýchlosti vodného toku a čistoty vody. Civilizačné problémy zasahujú do vodného prostredia. Jedovaté látky (farbivá, hnojivá, chemické postreky) ničia organizmy žijúce vo vode. **Ak sa dostanú do rieky, ovplyvňujú život na celom jej toku.**

15. Vyberte **vhodný názov** ukážky 3:
A) Znečisťovanie vody
B) Vodný ekosystém
C) Biologická rovnováha
D) Živá a neživá príroda
16. Zarad'te ukážku 3 do príslušného **jazykového štýlu**.
17. Uveďte číslom, koľko slov v druhom odseku vzniklo **skladaním**.
18. Zvýraznená **veta** v ukážke 3 je:
A) dvojčlenná B) súvetie C) jednoduchá veta D) želacia
19. Utvorte **pravopisne** správne **nominatív plurálu** od slova *ekosystém*.
20. Nahrad' slovo rastliny/rastlinstvo **cudzím slovom**.
21. Utvor **záporný tvar** slovesa byť v **2. osobe plurálu prítomného času**.

Ukážka 4

Richard Pupala – Zrkadlo (úryvok, upravené)

Vošiel do kúpeľne, aby sa osprchoval, najprv si však musel opláchnuť tvár. Zabladel sa do zrkadla nad umývadlom. Triasol sa. Zajtra sa oholím, napadlo mu.

Nabral do dlaní tečúcu vodu a sklonil sa. Keď zase zodvihol zrak, spozoroval pomalý, kradmý pohyb. Na stene za jeho chrbtom viselo malé zrkadlo, ktoré tam dala namontovať Klára, aby si pri česaní vlasov videla temeno hlavy. Z nekonečne rozloženého priestoru na neho hľadel premenený Kizek. Už sa nebál, nič ho nebolelo. Hľadel mu priamo do očí, nemilosrdným pohľadom, s takou nenávisťou, až mu zimomriavky prenikli do srdca ako črepy. Obzrel sa. Nikto tam nebol....

22. Koľko **viet** obsahuje prvé súvetie ukážky 4?

23. **Vypíšte z prvého odseku** ukážky 4 všetky slová so **slabikotvornou spoluhláskou**.

24. **Zarad'te** ukážku 4 do príslušného **literárneho druhu**.

25. V ktorej vete **je chyba**?

- A) Vtom momente nás spoznal.
- B) Sčasti sa nám koláč vydaril.
- C) Zhlboka sa nadýchni a potom pokračuj!
- D) Vtom prišiel.

26. Slovo *determinovaný* **neznamená**:

- A) podmienený
- B) vymedzený
- C) prijatý
- D) určený

27. **Podčiarknuté slovo** vo vete **Žaba čľup do vody** je:

- A) predmetom
- B) prívlastkom
- C) nie je vetným členom
- D) prísudkom

28. Obyvateľom **Tekova** je:

- A) Tekovan
- B) Tekovčan
- C) Tekovančan
- D) Tekovčian

29. V ktorej z možností sú **všetky cudzie slová** napísané **správne**?

- A) biftek, mimika, vyzáž, nikotín
- B) politúra, gestikulácia, bycikel týfus
- C) piknik, ring, tiráž, rytmus
- D) tiger, iniciatíva, scénarista, nikotín

30. Koľko **pravopisných chýb** je v uvedenej vete? *V hotely bývali šesdesiati černosi, akýsi čech a siedmy Bratislavčania.*

- A) dve
- B) tri
- C) štyri
- D) päť

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 01 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2023/2024

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST C

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU!

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh**.

Na vypracovanie testu máte **60 minút**.

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, ktorú teraz navštevujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárk, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

Text pravopisného cvičenia prepíšte rukou. Píšte čitateľne!

Na vynechané miesta doplňte chýbajúce písmená. Rozlišujte veľké a malé písmená, mäkčene, dĺžne a bodky. Číslovky vypíšte slovom.

Pri práci používajte iba modré pero.

Nepoužívajte zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

Prajeme vám veľa úspechov.

1. Zo slov v zátvorke utvorte **prídavné mená**. Napíšte celé slovné spojenia.

- a) (Lenka) srdce
- b) (zaskliť) okno
- c) (deň) program
- d) o (orol) zraku

2. Utvorte príslušné **tvary slov**.

- a) labutia pieseň – L. sg.
- b) mravčia robota – I. sg.
- c) triangel – N. pl.
- d) žáner – L. sg.

Ukážka 1

J. Kráľ – Jarná pieseň (úryvok)

Zakukala kukulienka jarnú, čerstvú nôtu,
vyvolala zas celý svet ospalý k životu.
Slobody hlas mocný budí zase všetky zeme:
a my chlapi podtatranskí či sedieť budeme?
Tajná sila všetky hate a prekážky borí:
a nás slabých majú vysmiať naše zrutné hory?

3. Uveďte, k akému **literárnemu druhu** patrí ukážka 1.

4. Aký **veršový systém** je použitý v ukážke 1?

5. Napíšte **rýmovú schému** použitú v ukážke 1.

6. Pomenujte **umelecké prostriedky** z ukážky 1.

- a) čerstvá nôta
- b) hlas budí všetky zeme
- c) a my chlapi podtatranskí či sedieť budeme?

7. K akému **umeleckému smeru** patrí tvorba J. Kráľa?

8. Ako sa nazýva **nepriame pomenovanie čítať Kráľa**?

9. Akými **slovotvornými postupmi** vznikli slová a) *snehobiely* a b) *prešovským*?

Ukážka 2

Trojuholník má obvod 35 cm. Jedna jeho strana je štyrikrát väčšia ako druhá a o 1 cm väčšia ako tretia. Určte veľkosti strán trojuholníka.

(matematický príklad, Zdroj: <http://www.priklady.eu>)

10. Pomenujte **podčiarknuté druhy čísloviek** z ukážky 2.

11. Prepíšte (pravopisne správne) **slovom** číslovku 35 (cm).

12. Ktoré **neplnovýznamové slovné druhy** chýbajú v druhej vete ukážky 2?
13. Pomenujte **melódiu** poslednej vety z ukážky 2.
14. Ktorá veta **nepatrí** medzi ostatné z hľadiska **členitosti**?
- a) Nad dedinou sa zmráka.
 - b) V izbe straší duch.
 - c) Celý deň husto snežilo.
 - d) Pichá ma v boku.
15. Označte vetu, v ktorej je **nevyjadrený podmet**.
- a) Obloha sa vyjasnila.
 - b) Na oblohe sa zjavil mesiac.
 - c) Nočná obloha je čarokrásna.
 - d) Pozri sa na oblohu!
16. Koľko určovacích skladov je v nasledujúcej vete? ***Z toho kopca uvidíte krásne stráně a údolia.***
- a) 4
 - b) 3
 - c) 2
 - d) 1

Ukážka 3

Flexibilná opatrovatel'ka

Hľadám opatrovatel'ku na večerné a nočné opatrovanie ročného dieťaťa u mňa doma 1x, max. 2x v týždni. Potrebujem flexibilného človeka, ktorý môže pohotovo reagovať a zároveň je mobilný, resp. vie si zabezpečiť odvoz. Hlavne cez víkendy. Platím dobre.
Kontakt: tel.: 09xx 854 235 (volať po 19. hodine)

17. Pomenujte **slohový žáner**, ku ktorému patrí ukážka 3.
18. Uveďte, aký **slohový postup** prevláda v ukážke 3.
19. **Synonymom** k slovu *flexibilný* v kontexte ukážky 3 je slovo:
- a) obetavý b) prispôsobivý c) citlivý d) aktívny
20. Vypíšte správnu možnosť vzťahujúcu sa na ukážku 3.
*Od opatrovatel'ky sa **vyžaduje/nevyžaduje**, aby bola držiteľkou vodičského preukazu.*
21. V ktorej z možností je **správne doplnené -i/-í, -y/-ý**:
- Nev_r_vajte ryh_ do tej dosky! V_tajte u nás! Kto dnes navar_ obed? Gréck_ sochári vytvorili obdivuhodné sochy.
- a) i, í, y, i, í, y
 - b) y, ý, i, í, í, y
 - c) y, ý, y, i, í, i
 - d) i, ý, i, í, ý, i

22. V ktorej možnosti sú **pojmy správne zoradené** podľa nasledujúcich názvov: **skratka, značka, iniciálová skratka, skratkové slovo**?

- a) str., SND, TANAP, cm
- b) cm, str., TANAP, SND
- c) cm, str., SND, TANAP
- d) str., cm, SND, TANAP

23. Vo vete ***Zajtra sme chceli postaviť nový plot*** sa nachádza:

- a) nevyjadrený podmet, slovesný prísudok
- b) vyjadrený podmet, slovesno-menný prísudok
- c) vyjadrený podmet, slovesný prísudok
- d) nevyjadrený podmet, slovesno-menný prísudok

Ukážka 4

Ako hodovali králi a šľachtici?

Za stôl si sadali dvakrát denne – okolo jedenástej a o šiestej. Podávalo sa šesť chodov – všelijaké polievky, mladá hovädzina, teľacina či baranina alebo **úlovok z poľovačky**. Nechýbali maškrtky ako múčniky alebo ovocie. Najbohatší si dopriali aj exotické figy, mandle či pomaranče. Na osobu sa počítal liter vína. Deti nezvykli jedávať s dospelými, prestieralo sa im osobitne. V záujme ich zdravého vývinu detský dezert tvorila jablčná kaša, špenát, vajcia či repa. Chudobnejšia šľachta a dvorný personál mával „iba“ štyri chody a zapíjal ich pivom.

24. Z textu ukážky 4 **vyplýva**, že:

- a) dvakrát za deň stolovala len kráľovská rodina
- b) na hostine nebývali lahôdky
- c) všetci šľachtici mávali najmenej štyri chody
- d) deti mali zákusky nakoniec

25. **Slovo v úvodzovkách** v poslednej vete ukážky 4 je:

- a) číslovka
- b) príslovka
- c) častica
- d) zámeno

26. Vo **zvýraznenom slovnom spojení** v druhej vete ukážky 4 sa hovorí o mäse, ktoré nazývame: (pomenovanie napíšte do odpovedového hárku pravopisne správne).

27. Ako nazývame **podčiarknutý vetný člen** v nasledujúcej vete?

V záujme ich zdravého vývinu detský dezert tvorila jablčná kaša, špenát, vajcia či repa.

- a) viacnásobný
- b) opakovaný
- c) rozvitý
- d) zamlčaný

28. Napíšte **obyvateľské podstatné meno ženského rodu** a **prídavné meno v nominatíve plurálu** od slova Grécko.

29. V ktorej z možností je **nesprávne** vysvetlené **ustálené slovné spojenie**?

- a) tára dve na tri - hovorí nepremyslene
- b) robí z komára somára - zveličuje
- c) má podrezaný jazyk - je po operácii
- d) rozpráva do vetra - rozpráva nezodpovedne

30. **Antonymom** slova zhasni v slovnom spojení zhasni svetlo **nie je** slovo:

- a) zadus
- b) zapál'
- c) zapni
- d) zažni

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 01 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2023/2024

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
TEST D

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU!

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh.**

Na vypracovanie testu máte **60 minút.**

Najprv na nalepený štítok odpoved'ového hárku napíšete svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, ktorú teraz navštevujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpoved'ový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

Text pravopisného cvičenia prepíšete rukou. Píšte čitateľne!

Na vynechané miesta doplňte chýbajúce písmená. Rozlišujte veľké a malé písmená, mäkkene, dlžne a bodky. Číslovky vypíšete slovom.

Pri práci používajte iba modré pero.

Nepoužívajte zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

Prajeme vám veľa úspechov.

1. Veta ***Na ochutenie je vhodná aj paprika či sterilizované uhorky*** je:
- a) jednoduchá veta holá
 - b) prirad'ovacie súvetie
 - c) jednoduchá veta rozvitá
 - d) podrad'ovacie súvetie
2. Koľko **osobných zámen v ženskom rode** je v nasledujúcej vete?
My jej k tomu dáme pár dobrých rád.
- a) 1
 - b) 0
 - c) 2
 - d) 3
3. V ktorej z možností je **správne** slovom napísaná číslica 750?
- a) sedem sto päťdesiat
 - b) sedemsto päťdesiat
 - c) sedem sto pädesiat
 - d) sedemstopäťdesiat
4. V ktorej z možností je **správne poradie vetných členov** v nasledujúcej vete?
V horách Jánošík nenájde kamarátov.
- a) predmet, podmet, prísudok, nezhodný prívlastok
 - b) príslovkové určenie miesta, podmet, prísudok, predmet
 - c) nezhodný prívlastok, predmet, podmet, predmet
 - d) príslovkové určenie miesta, nevyjadrený podmet, prísudok, predmet

Ukážka 1

Ján Smrek: Malá báseň

Maličká je báseň daktorá.
Ako maličká je konvalinka.
Ale vonia, ale plápolá.
Ako malé dieťa, ktoré spinká

Plávajú aj básne veľiké.
Kryhy ľadové sú v mori, ľady.
Lesnú sa ako čepeľ na dýke.
Nač' ich písať? Nemajú ich radi.

...

Ja som teraz iba za rosu.
Aj v oku ju veľmi často mávam.
Malú báseň píšem. Kolosu
neklaniam sa, iba jarným trávam.

5. K čomu autor prirovnal **malú báseň** v ukážke 1?
- a) ku konvalinke
 - b) k čepeľi na dýke
 - c) ku kolosu
 - d) k ľadovej kryhe

6. Ktorým z **umeleckých jazykových prostriedkov** je slovo **maličká**?

- a) personifikácia
- b) prirovnanie
- c) zdrobnenina
- d) metonýmia

7. Uved'te, k akej **literárnej forme** patrí ukážka 1.

8. Napíšte, aký **veršový systém** je použitý v ukážke 1.

9. Napíšte **rýmovú schému** použitú v ukážke 1.

10. V ktorej z možností je podčiarknuté zámeno **ich** z ukážky 1 v **základnom tvare**?

- a) my
- b) ona
- c) vy
- d) ony

11. **Vystupňujte prídavné meno** zo slovného spojenia **malá báseň**.

12. Ktorým slovom (synonymom) môžeme nahradiť podčiarknuté slovo v slovnom spojení **často mávam**?

13. V ktorej z možností sú chýbajúce hlásky uvedené v **správnom poradí**?

*V záujme o _rany vzác_n _ho pr _rodného bohatstva je na územ _ _lovenska
v _tvoren _ch p _t' _árodných parko _.*

- a) h, é, í, ý, S, y, ý, ä, N, v
- b) ch, e, í, í, S, y, ý, ä, n, v
- c) h, e, ý, í, S, y, ý, e, n, v
- d) ch, é, í, ý, S, y, ý, ä, N, u

14. Označte **správne tvrdenie** vzťahujúce sa k vete:

Zajtra sme chceli postaviť nový plot.

- a) nevyjadrený podmet, slovesný prísudok
- b) vyjadrený podmet, slovesno-menný prísudok
- c) vyjadrený podmet, slovesný prísudok
- d) nevyjadrený podmet, slovesno-menný prísudok

15. Z uvedenej vety **vypíšte** všetky **predložky** a **zámená**:

„Ohohó, ja s tebou zajtra počítam pri práci vonku aj dnu!“?

16. Určte **vetné členy** vo vete:

Moja mama mi včera povedala dobrú správu. (V odpoved'ovom hárku nepoužívajte číslice, vetné členy napíšte slovom.)

17. V ktorej vete s priamou rečou sú **správne doplnené interpunkčné znamienka**?

- a) Mama na nás zakričala: „Budete obedovať“?
- b) Mama na nás zakričala „Budete obedovať?“

- c) Mama na nás zakričala: „Budete obedovať?“
- d) „Mama na nás zakričala" budete obedovať“

18. V ktorej možnosti sú **príslovky** zoradené **v poradí** - miesto, čas, spôsob, príčina?

- a) dole, dopoludnia, úmyselne, pekne
- b) hore, včera, dobre, náročky
- c) dobre, ráno, bezdôvodne, vpravo
- d) vľavo, prísne, skôr, nadarmo

Ukážka 3

Ivan Krasko: V tajnom...

*V tajnom srdca svojho kútku
trhám, ničím nezábudku.
Trhám, trhám, myslím časte,
že už viacej nenarastie.*

*Ničím kvietok, sadím trnie,
nezábudka len **nehynie** –
nevadí jej trnie, chrastie,
ona pučí, kvitne, rastie.*

*Srdce moje, ty si vina,
že ten kvietok vždy počína –
ty si hlúpe, nevieš ani,
že už mŕtvo, pusto v stráni.*

*Hrdlička z nej vyplašená,
vetrík na nej nezastená –
dávno javor vyrúbali,
kupčik z neho uhlie páli.*

19. **Vypíšte** z prvých dvoch strof básne v ukážke 3 jeden verš, v ktorom je obrazne vyjadrené **plynutie času**.

20. **Vypíšte** z prvej strofy básne v ukážke 3 **jednu metaforu**.

21. Z hrubo vyznačeného slova v ukážke 3 vytvorte **sloveso v 2. osobe singuláru rozkazovacieho spôsobu**.

Ukážka 4

AIESEC

AIESEC je medzinárodná vzdelávacia organizácia, pôsobiaca v skoro 90 krajinách sveta. Už 51 rokov ju tvoria študenti a čerství absolventi vysokých škôl najmä ekonomického, obchodného a technického zamerania.

AIESEC, ako najväčšia študentská organizácia, spája 30 000 mladých ľudí, študujúcich na 750 univerzitách sveta. Kooperáciou s firemným a neziskovým sektorom vytvára sieť, ktorá zabezpečuje priamy kontakt organizácií a mladých ľudí od lokálnej až po globálnu úroveň.

Hlavnou aktivitou AIESEC je Medzinárodný výmenný program, ktorý sa skladá zo zahraničnej odbornej stáže a rozvojových vzdelávacích aktivít. Tento program umožňuje slovenským študentom zúčastniť sa zahraničnej odbornej stáže, ako aj rôznych vzdelávacích aktivít a seminárov. Na druhej strane umožňuje slovenským firmám a neziskovým organizáciám zamestnať zahraničného stážistu.

V Medzinárodnom výmennom programe platí reciprocita, jeden zahraničný stážista v slovenskej firme alebo neziskovej organizácii predstavuje pre dvoch slovenských študentov možnosť zúčastniť sa na vzdelávacom programe.

22. Vytvorte **iniciálovú skratku** slovného spojenia **Medzinárodný výmenný program**.

23. Aký **slohový postup** prevláda v ukážke 4?

24. **Vypíšte** z 2. odseku ukážky 4 dve prídavné mená **s protikladným významom** označujúcim rozsah.

25. Ktoré z nasledujúcich tvrdení o organizácii AIESEC **vyplýva** z ukážky 4?

- a) Združuje 30 000 mladých ľudí, ktorí študujú na 750 vysokých školách sveta.
- b) Ako medzinárodná organizácia vytvára celosvetovú univerzitnú sieť, skladajúcu sa z 90 univerzít, firemného a neziskového sektora.
- c) Zabezpečuje spoluprácu organizácií a mladých ľudí najmä na lokálnej úrovni.
- d) Ako najväčšia svetová organizácia spája 30 000 mladých ľudí, ktorí pôsobia na 750 svetových univerzitách.

26. Ktoré z nasledujúcich tvrdení o Medzinárodnom výmennom programe **nevyplýva** z textu ukážky 4?

- a) Poskytuje slovenským študentom možnosť zúčastniť sa na rôznych vzdelávacích programoch.
- b) Poskytuje práve dvom slovenským študentom možnosť zúčastniť sa na stáži.
- c) Umožňuje zahraničným firmám a neziskovým organizáciám zamestnať slovenského štážistu.
- d) Umožňuje slovenským firmám a neziskovým organizáciám prijať zahraničného študenta na prax v odbore.

27. Vypíšte z nasledujúcej vety slovo, v ktorom dochádza k **spodobovaniu**.

Odrážajú sa od tmavej tváre.

Ukážka 5

Druhý Newtonov zákon, vyjadrujúci vzťah medzi zrýchlením hmotného bodu a silou, ktorá toto zrýchlenie dáva, umožňuje riešiť celý rad úloh. O tom, čo je vlastne sila, nehovorí však explicitne nič. Čiastočne to napráva až tretí Newtonov zákon – zákon akcie a reakcie.

28. Napíšte, k akému **jazykovému štýlu** zaradíte ukážku 5.

29. Ako sa **v príslušnom jazykovom štýle** nazývajú slová, ako napr. ***explicitne, reakcia***?

30. **Vypíšte** z podčiarknutej vety v ukážke 5 **prisudzovací sklad**.